

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXXIV/254/2014
Rady Powiatu w Gryfinie
z dnia 24.04.2014 r.

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU GRYFIŃSKIEGO

Gryfino, kwiecień 2014 r.

Podstawa prawna: art. 16 a ustawy o pomocy społecznej

„Art. 16a.

1. Gmina, powiat i samorząd województwa przygotowują ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.
2. Zasoby, o których mowa w ust. 1 obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący.
3. Ocena, o której mowa w ust. 1, obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.
4. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego ocenę, o której mowa w ust. 1. Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.”

Wprowadzenie:

Przedstawiane zasoby pomocy społecznej obejmują zgodnie z zapisem art. 16 a ust. 2 infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe oraz nakłady finansowe na zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej realizowane i finansowane bądź dotowane przez Powiat Gryfiński. Zestawienia obejmują dane o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej wykazane w systemie CAS – Centralna Aplikacja Statystyczna oraz dane pozyskane z jednostek organizacyjnych powiatu działających w obszarze pomocy społecznej. Dane zebrali i opracowali pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Dane o sytuacji demograficznej i społecznej w Powiecie

24 lipca 1998 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa na gminy, powiaty i województwa. Z kolei samorząd terytorialny początkowo (w 1990 r.) ukształtowany został jako samorząd jednostopniowy, którego główny element stanowiła gmina (o charakterze miejskim, wiejskim lub miejsko-wiejskim). Od 1999 roku w następstwie reform decentralizacyjnych wprowadzono także samorząd wojewódzki i powiatowy. Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym mieszkańcy powiatu tworzą z mocy prawa lokalną wspólnotę samorządową, a ilekroć w Ustawie jest mowa o powiecie, należy przez to rozumieć lokalną wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium. Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność, posiada osobowość prawną. Samodzielność powiatu podlega ochronie sądowej. Powiat jako jednostka zasadniczego podziału terytorialnego obejmuje całe obszary graniczących ze sobą gmin albo cały obszar miasta na prawach powiatu. Powiat Gryfiński jest drugim pod względem wielkości obszaru spośród dwudziestu jeden powiatów województwa zachodniopomorskiego. Zajmuje 1869 km² powierzchni a zamieszkuje go ponad 84 tysiące osób, gęstość zaludnienia jest, więc tu niewielka (45 osób na 1 km²). W skład powiatu wchodzi dziewięć gmin. Sześć z nich - Gryfino, Cedynia, Chojna, Mieszkowice, Moryń i Trzcińsko Zdrój - posiada status miejsko-wiejski. Pozostałe trzy - Banie, Stare Czarnowo i Widuchowa - są gminami wiejskimi. Powiat odgrywa bardzo ważną rolę w strukturze administracji publicznej. Zakres jego zadań i kompetencji jest znaczny i to zarówno w sferze zadań własnych (edukacja, promocja, ochrona zdrowia, ...), jaki i zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Dane o sytuacji demograficznej i społecznej w powiecie – zestawienie tabelaryczne

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny 2013
	Rok 2011	Rok 2012	
Liczba gmin ogółem	9	9	9
Gminy wiejskie	3	3	3
Gminy wiejsko-miejskie	6	6	6
Gminy miejskie	0	0	0
Ogółem liczba ludności w powiecie	84 272	83 103	84 103
Bezrobotni ogółem	5375	5502	5538
Bezrobotni długotrwale ogółem	3084	2991	
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	934	784	756
Liczba szkół gimnazjalnych	15	16	16
Liczba szkół ponadgimnazjalnych	11	11	12
W tym: liczba szkół przygotowujących do zawodu	8	8	9
Liczba szpitali	1	1	1
Liczba sal widowiskowych (kino, teatr itp.) prowadzonych przez powiat	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	0	0	0
Liczba ośrodków pomocy społecznej	9	9	9
Liczba organizatorów pieczy zastępczej	0	1	1
Liczba całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych	1	1	3
Liczba domów pomocy społeczne	4	4	4
Liczba warsztatów terapii zajęciowej	2	2	2

Kadra pomocy społecznej w Powiecie

Samorząd powiatowy jest organem prowadzącym dla trzech jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Są to: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie (będące jednocześnie organizatorem pieczy zastępczej) wraz z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chojnie, Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie.

A. Kadra Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

ZATRUDNIENIE W PCPR OGÓŁEM na dzień 31.12.2013r. – etatów

1. Kierownictwo – 1 etat
2. Administracja – 14 etatów
3. Pracownicy socjalni – 2 etaty
4. Koordynatorzy pieczy zastępczej – 2 etaty

ZATRUDNIENIE W PZON na dzień 31.12.2013r. –

1. kierownictwo – 1 etat
2. administracja (sekretarz) – ½ etatu

ZATRUDNIENIE Z PODZIAŁEM NA ZADANIA

1. Kadra kierownicza PCPR: Dyrektor

2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
1	1	1	1	1

2. Pracownicy administracji PCPR:

2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
12	12	12	14	13

3. Pracownicy administracji ds. PFRON

2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
2	2	2	2	2

4. Pracownicy socjalni PCPR

2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
2	2	2	2	2

5. Pracownicy socjalni zatrudnieni w ramach POKL

2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
1	1	1	1	1

6. Pracownicy wykonujący zadania w ramach prac interwencyjnych

2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
1	1	0	0	1

7. Pracownicy Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
1	1	3 osoby , 2,25 etatu	2 osoby, 1,5 etatu	2

8. Inni pracownicy – umowy zlecenia

	2010	2011	2012	2013	2014 prognoza
psycholog	1	1	1	1	2
informatyk	1	1	1	1	1
goniec	0	0	1	1	1
koordynator pieczy zastępczej	0	0	2	2	2
mediator	0	0	0	1	1

Zatrudnienie w czterech domach pomocy społecznej z uwzględnieniem wszystkich form zatrudnienia:

2010 r. - 267

2011 r. - 265

2012 r. - 277

2013 r. - 262

Zatrudnienie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:

2010 r. - 53

2011 r. - 50

2012 r. - 47

2013 r. – 48

Dane o korzystających z pomocy społecznej w Powiecie

Zakres i typ kompetencji przypisanych samorządowi powiatowemu ma daleko idące konsekwencje dla systemu polityki społecznej, a zwłaszcza systemu organizacyjnego szeroko rozumianej pomocy społecznej. Szczegółowe zadania, za które w tej sferze ponosi odpowiedzialność samorząd powiatowy precyzuje przede wszystkim ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz – w odniesieniu do osób niepełnosprawnych – ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Można wskazać cztery grupy zadań określające miejsce i rolę samorządu powiatowego w systemie pomocy społecznej. Tak, więc powiat, poprzez działające w jego ramach jednostki:

- odpowiada za prowadzenie szeregu specjalistycznych usług dla różnych grup osób potrzebujących; są to m.in.: interwencja kryzysowa, informacja o prawach i uprawnieniach, pomoc uchodźcom, usługi z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, wsparcie i opieka nad osobami umieszczonymi w domach pomocy społecznej;
- odpowiada za opiekę nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej: rekrutuje, prowadzi i wspiera rodziny zastępcze; organizuje i prowadzi placówki opiekuńczo-wychowawcze

- i wspiera w usamodzielnieniu wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczych i wychowawczych;
- wspiera kadry gminnych ośrodków pomocy społecznej poprzez szkolenie oraz doradztwo metodyczne;
  - odpowiada za zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną zarówno na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie rodziny i jednostki oraz konieczność wypracowania niekonwencjonalnych form pomocy, wymaga systemowego i profesjonalnego diagnozowania problemów społecznych w skali powiatu.

Dane o korzystających z pomocy społecznej /PCPR/ w powiecie – zestawienie tabelaryczne

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok 2012	Rok 2013
	Rok 2010	Rok 2011		
ŚWIADCZENIOBIORCY OGÓŁEM				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją/umową/dofinansowaniem świadczenie	1096	974	1406	4084
RODZINY ZASTĘPCZE				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	203	194	178	636
Liczba rodzin ogółem	114	108	113	106
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	39	46	54	48
Liczba jednostek organizacyjnych	1	1	1	3
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	762	635	905	3064
Liczba świadczeń pieniężnych	448	475	905	3064
Liczba świadczeń niepieniężnych	115	314	189	179
USAMODZIELNIENIE PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	92	99	50	79
w tym:				
opuszczający rodziny zastępcze				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	53	53	38	44
opuszczający placówki opiekuńczo-wychowawcze i inne formy opieki instytucjonalnej				
Liczba osób ogółem, którym	39	46	50	35

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok 2012	Rok 2013
	Rok 2010	Rok 2011		
przyznano decyzją świadczenie				
WYBRANE ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE WYPŁACANE PRZEZ POWIAT (decyzje administracyjne)				
RODZINY SPOKREWNIONE Z DZIECKIEM – OGÓŁEM				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	128	125	104	636
Liczba rodzin ogółem	90	86	77	75
W tym:				
Pomoc pieniężna dla dziecka				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	129	128	125	105
Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	116	117	109	105
RODZINY NIEZAWODOWE – OGÓŁEM				
Liczba świadczeń ogółem, które przyznano decyzją świadczenie	30	25	20	251
Liczba rodzin ogółem	19	18	16	25
W tym:				
Pomoc pieniężna dla dziecka				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	30	25	20	36
Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	29	23	18	36
RODZINY ZAWODOWE NIESPOKREWNIONE Z DZIECKIEM				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	32	41	38	37
Liczba rodzin ogółem	4	4	4	6
W tym:				
Pomoc pieniężna dla dziecka				
Liczba osób ogółem, którym przyznano decyzją świadczenie	32	41	38	37

Podane dane w pozycji NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ dotyczą liczby przyznanej pomocy finansowej dla osób niepełnosprawnych w formie:

- informacji o przyznanym dofinansowaniu oraz,
- umowie cywilno-prawnej.

Zadania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na rzecz osób niepełnosprawnych przyznawane są w oparciu o akty wykonawcze w postaci Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych.

Z w/w przepisów wynika, iż podstawę przyznania pomocy pieniężnej na zadania związane z:

- likwidacją barier funkcjonalnych,
  - sprzętem rehabilitacyjnym oraz,
  - organizacją imprez w ramach sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych
- stanowi umowa zawarta z osobą niepełnosprawną lub jej przedstawicielem ustawowym, osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej.

Natomiast przyznanie osobie niepełnosprawnej pomocy na dofinansowanie pobytu na:

- turnusie rehabilitacyjnym jest rozpatrzone w formie pisemnej zawierającej informacje o sposobie rozpatrzenia wniosku o dofinansowanie.

Również przyznanie osobie niepełnosprawnej dofinansowania ze środków PFRON na:

- zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i pomocnicze nie wymaga formy umowy i jest również rozpatrywane w postaci informacji o sposobie rozpatrzenia wniosku o dofinansowanie.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej

Na terenie Powiatu Gryfińskiego znajduje się wiele instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej. Zakres współpracy określony jest ustawowymi zadaniami, jakie ma wykonywać dana jednostka. Dotyczy również innych działań, które podejmowane są w związku z wynikającymi potrzebami społeczności lokalnej. Organizacje pozarządowe działające na terenie Powiatu Gryfińskiego w obszarze pomocy społecznej, którym Powiat zlecił zadania:

Stowarzyszenie „Dom z Sercem” prowadzące DPS w Trzciesku-Zdroju;

Stowarzyszenie „Pod Dębami” prowadzące DPS w Dębach;

Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego prowadzące Dom Pomocy Społecznej w Moryniu;

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Promyk” w Mieszkowicach, prowadzące WTZ w Goszkowie w 2013 r. dysponowało budżetem w wysokości :

498 200,00 zł w tym: PFRON - **443.880,00 zł** Środki samorządu – **49.320,0**

PSOUU Koło w Gryfinie, które prowadzi WTZ w Gryfinie posiadało budżet w wysokości.

371.667,00 zł w tym: PFRON- **340.308,00 zł.** Środki samorządu - **37.812,00 zł.**

Ponadto samorząd powiatowy corocznie wspiera organizacje pozarządowe ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania związane z rehabilitacją społeczną (sport, kultura, rehabilitacja, turystyka, rekreacja).

Zadania zlecono zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok 2012	Rok 2013
	Rok 2010	Rok 2011		
Liczba organizacji pozarządowych posiadająca umowy współpracy	4	4	4	4
Wartość zleconych zadań publicznych organizacjom pozarządowym	80 000	80 000	80 000	0

Zadania realizowane ze środków PFRON – zestawienie tabelaryczne

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok 2012	Rok 2013
	Rok 2010	Rok 2011		
Kwota przekazana organizacjom pozarządowym w ramach sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	49 821	40.000	63.100	56.225
Kwota przekazana organizacjom pozarządowym w ramach zleconego przez powiat zadania	22 000	30.000,	85.000,00	62 600

Wybrane usługi pomocy społecznej prowadzone przez Powiat

Państwo nie jest w sposób scentralizowany zadowalająco zaspokajać potrzeby socjalne. W związku z tym następuje decentralizacja władzy, co oznacza przekazanie jej uprawnień na szczebel organizacji terenowej – samorząd terytorialny, jako podmiot najbliższy socjalnej sytuacji swoich członków, ma najlepsze możliwości szerokiego rozwiązywania ich potrzeb. Reforma samorządowa, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., przyczyniła się do utworzenia samorządów powiatowych. Obowiązującym aktem prawnym w tym zakresie jest ustawa o samorządzie terytorialnym. Podstawową jednostką samorządu terytorialnego jest gmina tworzona przez wszystkich obywateli danego terytorium.

Do zadań samorządu terytorialnego należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, a w szczególności zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, m.in.: z zakresu zdrowia, oświaty, kultury, pomocy społecznej, utrzymania dróg publicznych, ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Pojawienie się powiatu w systemie pomocy społecznej nie zmieniło jego istoty: podstawowa odpowiedzialność za realizowanie zadań z tego zakresu spoczywa na gminie. Natomiast rolą administracji powiatowej jest poprawa efektywności tego systemu poprzez zapewnienie mieszkańcom gmin działających na obszarze powiatu dostępu do szeregu specjalistycznych usług, które z najróżniejszych powodów mają charakter ponadlokalny.

Wybrane usługi pomocy społecznej prowadzone przez powiat - zestawienie tabelaryczne

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok Oceny - 2013	Plan Rok 2014
	Rok 2011	Rok 2012		
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE PROWADZONE PRZEZ PCPR				
Liczba porad	380	460	689	700
W tym:				
- porady prawne,	250	433	561	500
- porady rodzinne,	48	170	49	100
- porady psychologiczne	118	105	79	100
Liczba osób w rodzinach	1140	1254	2067	2100
PRACA SOCJALNA				
Liczba rodzin	0	146	93	90
Liczba osób w rodzinach	0	202	271	250
INTERWENCJA KRYZYSOWA PROWADZONA PRZEZ PCPR				
Liczba rodzin	26	30	51	50
Liczba osób w rodzinach	48	68	155	150
KONTRAKT SOCJALNY PROWADZONY PRZEZ PCPR				
Liczba osób ogółem z zawartym kontraktem socjalnym	0	0	0	0
INDYWIDUALNY PROGRAM USAMODZIELNIENIA PROWADZONY PRZEZ PCPR				
Liczba osób z zawartym z PCPR indywidualnym programem usamodzielnienia	92	99	105	100
PROGRAMY ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO - EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE				
Liczba osób korzystających z usług – programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	28	17	14	15

Instytucje pomocy społecznej w powiecie

1.Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Nowy podział administracyjny nie zmienił zadań i zasad funkcjonowania gmin, natomiast wiele spraw istotnych dla każdego mieszkańca, które nie mogą zostać rozwiązane na poziomie gminy zostało przypisane powiatom. To powiat tworzy strategię rozwiązywania problemów społecznych na swoim terenie i ma również ustalone możliwości zorganizowania sprawnej struktury, która winna kompleksowo rozwiązywać problemy społeczne. Starościę zostało przypisanych szereg zadań z zakresu pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych, edukacji, w tym polityki prorodzinnej i profilaktyki, które realizuje poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną podporządkowaną bezpośrednio Zarządowi Powiatu, realizującą zadania dotyczące: pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, przeciwdziałania przemocy, opieki nad dzieckiem i rodziną, a także wspierania osób niepełnosprawnych i współpracy z organizacjami pozarządowymi. Od stycznia 2012 roku, a więc od momentu wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje również zadania organizatora pieczy zastępczej na terenie powiatu gryfińskiego.

Zespół Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie to wykwalifikowana kadra zajmująca się statutową działalnością jednostki, Ponadto w PCPR na podstawie umów cywilnoprawnych usługi świadczą: psychologowie, prawnik, informatyk i koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz mediator rodzinny. Osoby te charakteryzują się wyższym wykształceniem magisterskim popartym dodatkowo studiami podyplomowymi na kierunkach ściśle związanych z zajmowanymi stanowiskami pracy i ich problematyką. Baza lokalowa, w której znajduje się jednostka jest całkowicie pozbawiona barier architektonicznych, a tym samym jest przystosowana do kompleksowej obsługi osób niepełnosprawnych.

W strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej, w którym zatrudnieni są specjaliści: prawnik, psycholog, a także socjolog i mediator. Głównym zadaniem osób świadczących usługi na rzecz społeczności powiatu gryfińskiego jest pomoc rodzinom i osobom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej (rodzinnej, prawnej i socjalno-bytowej) i potrzebują pomocy oraz specjalistycznego wsparcia w przezwyciężeniu tych trudności życiowych, które niejednokrotnie mogą doprowadzić do wykluczenia społecznego.

2.Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Samorząd powiatowy realizuje zadania dotyczące orzecznictwa o niepełnosprawności. Zespół zajmuje się orzecznictwem pozarentowym oraz określa wskazania do ulg i uprawnień.

W skład Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności Starosta Gryfiński powołał:

- Przewodniczącego
- Sekretarza
- Lekarzy – 12 osób
- Psychologów – 2 osoby
- Pedagogów – 2 osoby
- Doradcę zawodowego – 1 osoba
- Pracowników socjalnych – 4 osoby

3. Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chojnie ul. Podmurze 4a, 74-500 Chojna

W dniu 29.11.2012r. Rada Powiatu w Gryfinie podjęła uchwałę nr XVIII/148/2012r. w sprawie przekształcenia Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Chojnie w Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chojnie z dniem 01.01.2013r. W ramach Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chojnie wyodrębniono następujące placówki opiekuńczo-wychowawcze:

1. Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą nr 1 przy ul. Podmurze 4a w Chojnie
2. Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą nr 2 przy ul. Żółkiewskiego 5 w Chojnie
3. Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą nr 3 przy ul. Dworcowej 3 w Trzcińsku Zdroju.

„Centrum” jest jednostką budżetową, zapewniającą obsługę ekonomiczno administracyjną i organizacyjną w/w placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W dniu 13.06.2013r. Wojewoda Zachodniopomorski Decyzjami o numerach: 23/2013, 24/2013 i 25/2013 wydał Staroście Gryfińskiemu zezwolenia na prowadzenie wszystkich placówek opiekuńczo-wychowawczych wchodzących w skład Centrum, na czas nieokreślony.

W placówce działa stały zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, w skład którego wchodzi: dyrektor, pedagog, psycholog, pracownik socjalny, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka oraz przedstawiciele ośrodka adopcyjno-opiekuńczego, ośrodków pomocy społecznej, powiatowego centrum pomocy rodzinie i kuratorzy sądowi. Praca w placówce opiekuńczo-wychowawczej ukierunkowana jest na funkcjonowanie zbliżone do modelu przeciętnej wielodzietnej rodziny. Utworzone grupy rodzinkowe starają się funkcjonować w formie zbliżonej do naturalnej rodziny, w których wszystkie dzieci na równych prawach współuczestniczą w życiu grupy. Podopieczni wspólnie z wychowawcami przygotowują śniadania i kolacje, uczą się codziennych, życiowych czynności.

4. Domy Pomocy Społecznej w Powiecie Gryfińskim:

Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie - dla 123 osób

Adres: Nowe Czarnowo 66, 74-105 Nowe Czarnowo

Organ prowadzący: Powiat Gryfiński

Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Trzcińsku-Zdroju, 82 miejsca

Adres: ul. Aleja Róż 1, 74-510 Trzcińsko Zdrój,

Organ Prowadzący: Stowarzyszenie „Dom z Sercem”

Dom Pomocy Społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w Moryniu – 120 miejsc.

Adres: ul. Rynkowa 27; 74-503 Moryń

Organ prowadzący: Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego z siedzibą w Niegowie ul. Klonowa 1; 72-230 Zabrodzie

Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Dębcach dla 81 mieszkańców.

Adres: Dębce 11, 74-100 Gryfino.

Organ prowadzący: Stowarzyszenie „Pod Dębami” w Dębcach.

Instytucje pomocy społecznej w powiecie – zestawienie tabelaryczne

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok 2012	Rok oceny 2013
	Rok 2010	Rok 2011		
POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE				
Liczba placówek ogółem	1	1	1	1
Liczba osób korzystających	3662	4039	4023	4089
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba placówek ogółem	4	4	4	4
Liczba miejsc ogółem	400	406	406	406
Liczba osób korzystających ogółem	435	466	449	446
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH				
Liczba placówek ogółem	0	0	0	0
Liczba miejsc ogółem	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	0	0	0	0
RODZINNE DOMY DZIECKA				
Liczba placówek ogółem	0	0	0	0
Liczba miejsc ogółem	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM				
Liczba placówek ogółem	1	1	1	1
Liczba miejsc ogółem	3	3	3	3
Liczba osób korzystających	3	3	2	3
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE				
Liczba placówek ogółem	1	1	1	3
Liczba osób korzystających	72	73	69	74
WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba placówek ogółem	2	2	2	2
Liczba uczestników zajęć	53	53	53	53

W celu osiągnięcia maksymalnego poziomu usług świadczonego dla mieszkańców powiatu, powiatowe jednostki pomocy społecznej ściśle współpracują z organizacjami pozarządowymi oraz jednostkami pomocy społecznej w gminach. I tak głównymi partnerami są ośrodki pomocy społecznej we wszystkich dziewięciu gminach Powiatu.

Zwiększenie zasobu pomocy społecznej w powiecie

Zwiększenie zasobu pomocy społecznej w powiecie – zestawienie tabelaryczne (w zaokrągleniu do pełnych tysięcy złotych)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2011	Lata następne		
		Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	6 608 000	6 604 000	12 573 636	12 5000 000
Środki Powiatu	890 000	1 189 000	106 685	0
Dotacje z budżetu państwa	5 718 000	5 415 000	5 201 339	5 000 000
Środki EFS	0	0	0	0
Pozostałe środki	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ				
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	67 000	69 000	65 446	70 000
Środki Powiatu	67 000	69 000	65 446	70 000
Dotacje z budżetu państwa	0	0	0	0
Środki EFS	0	0	0	0
Pozostałe środki	0	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE				
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	2262 000	2 295 000	2 221 116	2300 000
Środki Powiatu	2220 000	2 260 000	2 221 116	2300 000
Dotacje z budżetu państwa	42 000	35 000	0	50 000

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2011	Lata następne		
		Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Pozostałe środki	0	0	0	0
WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Wartość ogółem nakładów w tys. zł W tym:	871 000	871 000	871 000	871 000
Środki PFRON	784 000	784 000	784 000	784 000
Środki Powiatu	87 000	87 000	87 000	87 000
Środki EFS	0	0	0	0
Pozostałe środki	0	0	0	0

Środki finansowe powiatu na zadania własne i zlecone w obszarze pomocy społecznej – zestawienie tabelaryczne (w zaokrągleniu do tysięcy złotych) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok 2013	Rok 2014
	Rok 2011	Rok 2012		
ZADANIA WŁASNE				
Środki finansowe ogółem	3700 000	3605 000	3 158 109	3 200 000
W tym:				
Utrzymanie powiatowego centrum pomocy rodzinie	600 000	578 000	700 210	720 000
Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych i w rodzinach zastępczych, na terenie innego powiatu	493 000	452 000	323 683	320 000
Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych, schroniska, zakłady	145 000	193 000	231 389	230 000

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok 2013	Rok 2014
	Rok 2011	Rok 2012		
poprawcze, domy pomocy społecznej i rodziny zastępcze				
Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych i udzielanie pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania dzieci	1 759 000	1 723 000	1 763 778	1 780 000
ZADANIA FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PFRON				
Środki finansowe ogółem	1 599.749	1 343 488	1 397 516	1 410 700
W tym:				
Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym	174 680	100 000	106 879	70 000
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	58 169	49 821	56 225	64 000
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	333 386	220 168	212 859	266 500
Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, w komunikowaniu się i technicznych	145 300	77 064	118 959	110 000
Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy oraz wynagrodzenia	0	0	0	0
Warsztaty Terapii Zajęciowej	784 188	784 188	784 188	784 188
Rehabilitacja zawodowa realizowana przez PUP	13.026	25.247	17 804	50 000
Pożyczki/dotacje na działalności gosp.	91.000	65.000	32 000	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok 2013	Rok 2014
	Rok 2011	Rok 2012		
Zadania zlecane org. Pozarządowym	0	22.000,00	62 600	60 000
ŚRODKI NA PROJEKTY UNIJNE				
Liczba projektów EFS ogółem	1	1	1	1
Środki EFS i przekazane z Banku Gospodarstwa Krajowego na projekty ogółem (tys. złotych)	963 000	1 534 000	1 685 714	3 200 000
DOTACJE Z BUDŻETU PAŃSTWA				
Koszty działalności Zespołu Orzekającego	106 000	146 000	151 000	200 000
Ubezpieczenie zdrowotne dzieci WPPR i RDD	54 000	53 000	42 073	45 000
Pomoc repatriantom	13 000	0	0	0
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	26 000	24 000	21 000	21 000

ANALIZA I OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU

1. Infrastruktura i kadra pomocy społecznej

Powiat Gryfiński jest organem prowadzącym dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Domu Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie i Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chojnie. Działalność wszystkich w/w jednostek prowadzona jest w budynkach stanowiących własność Powiatu. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ma swoją siedzibę na parterze budynku Internatu Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Gryfinie przy ul. Łużyckiej 91. Pomieszczenia są całkowicie dostosowane do obsługi klientów niepełnosprawnych. W tym samym budynku znajduje się Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, natomiast na pierwszym piętrze mieści się Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Domy Pomocy Społecznej i CPOW również są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych i posiadają odpowiednie standardy określone przepisami prawa, dzięki czemu uzyskały pozwolenia stałe na prowadzenie działalności. Co roku Powiat przeznacza środki finansowe na remonty i modernizację tych obiektów. We wszystkich jednostkach organizacyjnych Powiatu oraz placówkach niepublicznych pracuje wykwalifikowana kadra, która systematycznie podnosi swoje kwalifikacje. Wszystkie planowane i realizowane zadania wymagają zaangażowania odpowiedniej ilości kadry posiadającej stosowne kwalifikacje i stale doskonalącej swoje umiejętności. Działania pracowników pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych. To także praca socjalna oraz działania zmierzające

do wykorzystywania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia. Znaczna część zadań w zakresie pomocy społecznej i systemie pieczy zastępczej spoczywa na kadrze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie. Ilość pracowników PCPR w chwili obecnej jest w zupełności wystarczająca do realizacji powierzonych i zaplanowanych działań. Wszyscy pracownicy PCPR posiadają też pożądane kwalifikacje zarówno merytoryczne jak i etyczne. Każdy z pracowników uczestniczy w kilku szkoleniach w roku lub podejmuje studia podyplomowe, stale doskonalą swój warsztat pracy. Kadra PCPR charakteryzuje się dużą kulturą osobistą, uprzejmością, w kontaktach z klientem, profesjonalizmem, otwartością na nowe zadania, których w każdym roku przybywa. Potwierdzeniem tej oceny jest brak skarg na funkcjonowanie pracowników PCPR w ostatnich czterech latach.

2. Realizacja zadań własnych i zleconych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Powiat realizuje wszystkie zadania własne przypisane mu stosownymi ustawami z zakresu pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej i wspierania rodziny oraz przeznacza na to stosowne środki finansowe. W zakresie pieczy zastępczej powiat organizuje i finansuje odpowiednią liczbę miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych różnego typu. Zarząd Powiatu w zależności od możliwości budżetowych realizuje wszystkie zadania zarówno obligatoryjne, jak i fakultatywne, na podstawie opracowanych i przyjętych zasad. Większość organizacji pozarządowych systematycznie współpracuje z samorządem powiatowym w celu podniesienia jakości życia społeczności powiatowej. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest kolejnym zadaniem własnym, które Powiat realizuje poprzez:

- uchwalanie rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na dany rok kalendarzowy,
- dotowanie ich działalności w ramach otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- prowadzenie konsultacji społecznych w zakresie podejmowanych programów i uchwał zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Oprócz zadań własnych samorząd powiatowy realizuje również wiele zadań zleconych, finansowanych z budżetu Państwa oraz ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Szeroki zakres działań prowadzony jest także ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Dzięki realizacji tych zadań możliwe jest prowadzenie wielu przedsięwzięć i inwestycji mających na celu poprawę jakości życia naszych mieszkańców. W roku 2013 powiat kontynuował obsługę programu PFRON pn. „Aktywny samorząd”. Nadal składane są wnioski i wystąpienia w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami”

3. Potrzeby z zakresu pomocy społecznej na lata następne. Wnioski końcowe dotyczące jednostek pomocy prowadzonych i finansowanych przez Powiat Gryfiński

W aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej pomoc społeczna ma do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musi opierać się na dobrze funkcjonującej bazie

materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych. Dokonana analiza niniejszego dokumentu wskazuje na dobrze rozwiniętą infrastrukturę socjalną. Pojawiają się niemniej jednak potrzeby dalszego rozwijania placówek wspierających osoby niepełnosprawne oraz rodzinnej opieki zastępczej.

Domy Pomocy Społecznej

W chwili obecnej w powiecie gryfińskim funkcjonują cztery domy pomocy społecznej z 406 miejscami, które nie są w pełni wykorzystane z powodu braku środków będących w dyspozycji gmin, wydających skierowania do dps. Jest duże zainteresowanie miejscami komercyjnymi, pełnopłatnymi jednak takiej formy umieszczenia nie przewidują obowiązujące przepisy prawne. Szczególną grupą społeczną, która znajduje się w kręgu zainteresowania samorządu powiatowego są osoby niepełnosprawne. Z przeprowadzonej analizy wynika, że szczególnego wsparcia wymagają osoby z zaburzeniami psychicznymi, które w wielu przypadkach nie są w stanie funkcjonować samodzielnie w środowisku. Część tych osób wymaga opieki całodobowej poprzez skierowanie do domu pomocy społecznej. Okres oczekiwania na miejsce w domach pomocy społecznej dla osób psychicznie chorych jest odległy, a potrzeby w tym kierunku wzrastają. Dlatego zasadnym byłoby przeanalizowanie możliwości utworzenia domu pomocy społecznej o tym profilu, który swoją opieką otoczyłby osoby wymagające wsparcia. W roku 2014 PCPR będzie aplikowało o środki zewnętrznych na realizację zadań związanych z utworzeniem ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin. W związku z dużymi potrzebami społeczeństwa lokalnego w zakresie zaopatrzenia w sprzęt pomocniczy i rehabilitacyjny w 2013 r PCPR złożyło projekt do Ministerstwa Zdrowia, którego efektem ma być powołanie do życia wypożyczalni sprzętu umożliwiającego opiekę nad osobami starszymi i chorymi w warunkach domowych. Projekt ten nie został jeszcze rozstrzygnięty.

Instytucjonalna i rodzinna piecza zastępcza oraz mieszkania chronione.

Wysokie koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wskazują na potrzebę rozwijania środowiskowych form opieki poprzez tworzenie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych. Istotne jest rozwijanie poradnictwa specjalistycznego i doradztwa niezbędnego do przezwyciężania trudności i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, co niejednokrotnie pozwoli na ochronę dzieci przed rozdzieleniem ich z rodzicami naturalnymi (poprzez skierowania do instytucjonalnych i rodzinnych form pieczy zastępczej). W ramach udzielania profesjonalnej pomocy i wsparcia wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych w procesie ich usamodzielnienia, należy rozszerzyć ofertę mieszkań chronionych o teren Gryfina i najbliższych okolic.

Biorąc pod uwagę zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i dążenie do poprawy jakości usług związanych z opieką nad dzieckiem, zarówno instytucjonalną jak i rodzinną konieczne jest w szczególności dokończenie procesu przekształcania placówek opiekuńczo - wychowawczych w 14-osobowe "Domy dla Dzieci". W kolejnych latach należałoby ograniczyć liczbę dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i docelowo utworzyć cztery mniejsze placówki przeznaczone dla 14 dzieci. Wskazane byłoby pozostawienie budynku w Chojnie dla jednej grupy wychowanków (14 osób), a pozostałe pomieszczenia wykorzystać na siedzibę Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych i świetlicę dla dzieci. Drugą placówką, która już spełnia standard usług jest grupa dla wychowanków w wieku powyżej 15 lat. Ta grupa pozostałaby bez zmian. Powyższe przekształcenia wymagałoby dodatkowo zakupu lub wybudowania dwóch obiektów z których każdy przeznaczony byłby dla 14 wychowanków. Koszt tego

przedsięwzięcia to suma ok. 4 mln zł - czas realizacji do 2018r. W następnych latach należy w sposób intensywny skoncentrować się na rodzinnej pieczy zastępczej, szczególnie w zakresie pozyskania jak największej liczby profesjonalnych i starannie wyselekcjonowanych, rodzin zawodowych i niezawodowych. Zmiany dotyczyły będą również dotychczas istniejących rodzin zawodowych. Do końca 2014r mogą istnieć rodziny zastępcze zawodowe opiekujące się 6 wychowankami. Od 01.01.2015r. rodziny zawodowe będą mogły opiekować się maksymalnie trzema wychowankami, stąd zachodzi potrzeba przekształcenia dotychczas funkcjonujących rodzin zawodowych w rodzinne domy dziecka. Dwie rodziny posiadają warunki mieszkaniowe i zasoby kadrowe, aby mogły pełnić rolę rodzinnych domów dziecka. Jedna z rodzin nie posiada stosownego wykształcenia i będzie musiała pozostać rodziną zawodową i w tym przypadku trzeba będzie zmniejszyć liczbę wychowanków z 6 do 3 (będzie to możliwe w wyniku usamodzielnienia się jednej wychowanki i powrotu do domu rodzinnego dwuosobowego rodzeństwa). Wszystkie zadania związane z instytucjonalną i rodzinną pieczą zastępczą leżą w gestii organizatora pieczy zastępczej, którym w powiecie gryfińskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie . Do realizacji tych zadań powołano Zespół Pieczy Zastępczej w skład którego wchodzi koordynatorzy pieczy rodzinnej , psychologzy, pedagodzy i pracownik socjalny

Najważniejszymi zadaniami stojącymi przed organizatorem pieczy zastępczej jest:

- pozyskiwanie i szkolenie nowych rodzin zastępczych;
- wsparcie istniejących rodzin zastępczych poprzez umożliwienie im dostępu do specjalistycznego poradnictwa, organizowanie szkoleń i grup wsparcia.

Wsparcie rodzin i specjalistyczne poradnictwo.

Ważnym zadaniem stojącym przed instytucjami pomocy społecznej jest wspomaganie funkcjonowania rodzin wieloproblemowych, z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez rozwój specjalistycznego wsparcia. Obecnie PCPR świadczy poradnictwo prawne, psychologiczne i usługi mediatora na terenie Gryfina i informacyjne w Chojnie, Cedyni i Mieszkowicach. Liczba osób korzystających z poradnictwa z każdym rokiem wzrasta. Szczególne zainteresowanie jest poradami prawnymi i w tym zakresie należy dążyć do zwiększenia liczby dyżurów prawników, świadczących bezpłatne usługi prawne w jednostkach PCPR na terenie powiatu. W celu wszechstronnej opieki nad ofiarami przestępstw na terenie PCPR działa Ośrodek Pomocy dla Ofiar Przestępstw, gdzie ofiara przestępstwa może uzyskać pomoc prawną, psychologiczną medyczną i socjalną. W ramach OPOP, opieka prawna i psychologiczna finansowana jest w całości z projektu Ministerstwa Sprawiedliwości. Praca Ośrodka będzie w następnych latach kontynuowana i rozszerzana o kolejne formy wsparcia osoby poszkodowanej (pomoc w uzyskaniu mieszkania, pokrywanie kosztów rehabilitacji itp.)

Z uwagi na rosnące problemy dotyczące mieszkańców Powiatu Gryfińskiego konieczne jest rozszerzenie oferty dot. poradnictwa rodzinnego o prowadzenie szkoleń , warsztatów i grup wsparcia w ten sposób, aby dotrzeć z ofertą do jak największej grupy odbiorców.

Złożoność problemów, jakie występują w rodzinach, wymaga stałego podnoszenia jakości usług kierowanych do różnych grup społecznych oraz współpracy z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Dynamika zmian w zakresie potrzeb indywidualnych oraz potrzeb społeczności lokalnych determinuje dostosowanie oferty usług do rozeznaczonych potrzeb społecznych.

Partnerstwo lokalne i realizacja projektów EFS oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Kolejnym zadaniem służb pomocy społecznej jest podejmowanie działań w partnerstwie lokalnym i stworzenie wspólnej płaszczyzny współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami. W roku 2014 kończy się okres programowania projektów EFS POKL na lata 2008-2013. W roku 2013 realizowany był dwuletni projekt kończący cały okres programowania. Ze wstępnych analiz wynika duża skuteczność projektu w zakresie powrotu dzieci z placówek i rodzin zastępczych do domów rodzinnych (ponad 30 osób). Duża poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych poprzez podniesienie poczucia własnej wartości oraz nabywanie umiejętności obsługi komputera, aparatu fotograficznego, uzyskanie prawa jazdy itp. Dla wszystkich uczestników organizowane były warsztaty: kulinarne, szycia, wykonywania drobnych remontów, gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi, z profilaktyki uzależnień itp. W kolejnych okresach programowania PCPR będzie aplikowało o środki EFS, zarówno w trybie konkursowym jak i systemowym.

Wsparcie dla osób niepełnosprawnych.

Bardzo ważnym zadaniem instytucji pomocy społecznej jest wspieranie osób niepełnosprawnych. W tym zakresie działają dwa warsztaty terapii zajęciowej obejmujące 55 mieszkańców powiatu gryfińskiego. Ogniwem wsparcia osób niepełnosprawnych, którego niewątpliwie brakuje w naszym powiecie jest zakład aktywności zawodowej lub spółdzielnia socjalna. Placówki te wypełniłyby lukę, która jest pomiędzy warsztatem terapii zawodowej a zakładem pracy chronionej w ciągu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Posiadając na terenie powiatu Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Chojnie i Zespół Szkół Specjalnych w Gryfinie, które corocznie opuszczają szeregi absolwentów, koniecznym byłoby przekierowanie tych osób do warsztatów terapii zajęciowej. Natomiast uczestnicy warsztatów powinni kontynuować terapię i podejmować zatrudnienie w zakładach aktywności zawodowej lub spółdzielniach socjalnych. Brak systemu płynnego przechodzenia uczestników do zatrudnienia oraz szansa na społeczny awans jest przyczyną słabych wyników zatrudnienia uczestników WTZ. Jeśli przy warsztacie nie ma zakładu pracy, który jest zainteresowany ich zatrudnieniem, to efekty pracy z uczestnikami warsztatu mogą być niewielkie. Uczestnicy widzą sens swojej terapii, kiedy wiedzą, że obok istnieje zakład, który ich zatrudni, gdy nabędą określoną sprawność i umiejętności. Wizja realnej szansy na zatrudnienie wzmacnia bowiem motywację efektywność każdego człowieka, nie tylko tego, który jest dotknięty niepełnosprawnością. Biorąc powyższe pod uwagę należy podjąć starania nad utworzeniem spółdzielni socjalnej osób prawnych w celu zatrudnienia tych osób niepełnosprawnych, które nie mogą znaleźć zatrudnienia na otwartym rynku pracy.